

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 2. mars 2022

Sak: 2021/1929

Klager: Statkraft AS

Energiklagenemndas medlemmer:

Helle Grønli, Edna Grepperud og Morten Sundt

1 Innledning

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter «RME») traff 24. august 2021 vedtak om avvisning av klage på vedtak datert 9. juni 2021 fra Statkraft AS (heretter «klager»). Det påklagede vedtaket gjaldt pålegg fra RME om at klager har en plikt til å la områdekonsesjonæren Linea AS knytte seg til klagers nettanlegg etter forskrift om nettregulering og energimarkedet (NEM) av 24. oktober 2019 nr. 1413 § 3-2. I avvisningsvedtaket la RME til grunn at klager ikke hadde overholdt klagefristen, og avviste derfor klagen.

2 Sakens bakgrunn

- (2) Saken har sin bakgrunn i en forespørsel fra Agra Holding AS (heretter «Agra») til Helgeland Kraft Nett AS (nå Linea AS) om nettilknytning for fjellgården Målvassmoen i 2014. Etter lengre tid med forhandlinger mellom Agra, Linea AS og klager i årene 2014 til 2019, søkte Linea AS om fritak fra leveringsplikten i søknad datert 19. mars 2019.
- (3) RME fattet vedtak i saken mot Linea AS den 8. juni 2020. I vedtaket ble det konkludert med at selskapet hadde brutt leveringsplikten, og søknad om fritak fra leveringsplikten ble avslått. Vedtaket hadde også en side mot klager, ved at NVE (nå RME) la til grunn at en mulig løsning for tilknytning var at klager måtte tillate Linea AS å koble seg på klagers produksjonrelaterte nettanlegg i medhold av tilknytningsplikten i NEM § 3-2.
- (4) Vedtaket ble påklaget den 26. juni 2020. Klager bestred at selskapet hadde en plikt til å knytte områdekonsesjonær (Linea AS) til sitt produksjonsrelaterte nettanlegg for å forsyne fjellgården.
- (5) Den 20. mai 2021 varslet RME omgjøring av sitt vedtak av 8. juni 2020. I varselet ble klager tatt inn som part i saken. Det ble lagt til grunn at klager hadde en plikt til å tilby markedsadgang ved å la Linea AS knytte seg til klagers nettanlegg. RME fattet vedtak den 9. juni 2021 i tråd med forhåndsvarselet. Vedtaket ble påklaget den 12. juli 2021.

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

- (6) RME avviste klagen i vedtak datert 24. august 2021 med den begrunnelse at klager ikke hadde overholdt klagefristen, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker av 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 29.
- (7) Klager påklaget avvisningsvedtaket i klage datert 31. august 2021.
- (8) RME vurderte klagen på avvisningsvedtaket, og konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. forvaltningsloven § 33. Klagen og sakens dokumenter ble derfor endelig oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 21. oktober 2021.
- (9) Klager har i brev datert 25. oktober 2021 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader. Klager sendte inn kommentarer til RMEs innstilling den 8. november 2021.
- (10) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 2. mars 2022.

3 Reguleringsmyndigheten for energis vedtak

- (11) RME vurderte at klagefristen ikke var overholdt og at klagen på RMEs vedtak datert 9. juni 2021 måtte avvises. Det forelå etter RMEs syn verken særlige grunner eller andre forhold som gjorde det rimelig at klagen ble prøvd i henhold til forvaltningsloven § 31.
- (12) Selv om RME ikke har hatt tilsvarende saker tidligere, og saken kan være av betydning for andre produsenter som eier nettanlegg med anleggskonsesjon, mente RME at det ikke var grunnlag for å ta klagen inn til behandling. RME viste særlig til at Agra har bedt om tilknytning i lang tid, og at en endring av vedtaket vil være til skade for Agra.

4 Klagers anførsler

- (13) I klagen og i merknader til Energiklagenemnda, datert henholdsvis 31. august 2021 og 8. november 2021, har klager i hovedsak anført:
- (14) Klager peker på at fristen kun er oversittet med 12 dager i en hektisk tid før sommerferien. Klager peker videre på at selskapet er lite å bebreide for å ha oversittet fristen. Vedtaket ble ved en inkurie ikke registrert som mottatt i klagers system, og ble derfor ikke påklaget innen klagefristens utløp. Klager viser videre til at saken er av prinsipiell karakter, ettersom den er viktig for produsenter med anleggskonsesjon. RME ikke har behandlet en tilsvarende sak tidligere.
- (15) Klager anfører videre at ingen av partene har innrettet seg etter vedtaket. Klager mener at vilkårene for oppreisning for oversittelse av klagefristen åpenbart til stede, og sakens prinsipielle karakter tilsier at adgangen bør benyttes.

5 Klagenemndas vurdering

- (16) Saken gjelder RMEs vedtak datert 24. august 2021 om avvisning av klage datert 12. juli 2021. Den avviste klagen gjaldt RMEs vedtak om at klager plikter å tilby tilknytning til deres nettanlegg.
- (17) Den alminnelige fristen for å klage er tre uker fra underretning om vedtaket kom frem til vedkommende part jf. forvaltningsloven § 29. Vedtaket ble fattet den 9. juni 2021 og

sendt til klager samme dag. Klagen ble sendt den 12. juli 2021. Det er ikke bestridt at klagen kom inn 12 dager for sent og utgangspunktet er at klagen skal avvises jf. forvaltningsloven § 34 første ledd.

- (18) Reglene for oppreisning for oversittelse av klagefristen følger av forvaltningsloven § 31. Bestemmelsen lyder som følger:

«Selv om klageren har oversittet klagefristen kan klagen tas under behandling såfremt

a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller

b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd.

Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling, skal det også legges vekt på om endring av vedtaket kan medføre skade eller ulempe for andre»

- (19) Bestemmelsens første ledd bokstav a, tar sikte på unnskyldelig fristoversittelse som følge av manglende orientering om klagefrist eller subjektive forhold hos klager, herunder blant annet ulykke, alvorlig sykdom eller lignende, jf. Ot.prp. nr.3 (1976-1977) s. 92. Dette er også lagt til grunn i Norsk Lovkommentar av Jan Fridthjof Bernt, note 841 til forvaltningsloven § 31:

«Fristoversittelsen vil først og fremst være unnskyldelig dersom det ikke er gitt orientering om klagefristen som påbudt i § 27, men også subjektive forhold som ulykke, alvorlig sykdom eller lignende vil etter omstendighetene være grunnlag for å ta klagen under behandling, til tross for at den er for sent fremsatt.»

- (20) Klager har vist til at fristoversittelsen skyldtes at virksomheten hadde vært gjennom en hektisk tid før sommerferien. Vedtaket ble derfor ikke registrert inn hos klager da det kom frem. Klager har vist til at klagen ble sendt den 12. juli da klager ble oppmerksom på fristoversittelsen.
- (21) Energiklagenemnda presiserer at klager er en profesjonell part som må antas å være vel kjent med forvaltningens klagefrister og betydning av å fange opp slike vedtak ved hjelp av interne rutiner. Klager har ikke anført at det foreligger forhold som tilsier at klager selv ikke kan lastes for å ha oversittet fristen, utover at klagen kom frem i en hektisk tid like før sommerferien. Klager må forventes å ha tilstrekkelige interne rutiner for å fange opp vedtak fra forvaltningen, uavhengig av tid på året. Nemnda har på denne bakgrunn kommet til at klager kan lastes for å ha oversittet klagefristen i denne saken jf. forvaltningsloven § 31 første ledd bokstav a.
- (22) Spørsmålet videre er om det i denne saken foreligger «*særlige grunner*» som gjør at det er rimelig å få klagen prøvd, til tross for at klagefristen er oversittet jf. bestemmelsen første ledd bokstav b.
- (23) Uttrykket «*særlige grunner*» tilsier at det må påvises noen spesifiserte, klare grunner som etter en konkret vurdering gjør det rimelig at klagen blir prøvd. Ordlyden tilsier at grunnene ikke skal være så generelle at de kan påberopes i mange saker jf. Sivilombudet i blant annet sak 2011/1906. Nemnda viser videre til Woxholth, *Forvaltningsloven med kommentarer* 4. utgave s. 497, hvor det fremgår at oppfriskning etter bestemmelsen bokstav b ikke er et kurant alternativ for forvaltningen. Den høye terskelen skyldes at

bestemmelsen bokstav b forutsetter at klager eller hans fullmektig kan lastes for fristoversittelsen etter bokstav a. Ved vurderingen av om klagen bør tas opp til behandling skal det også legges vekt på dette kan medføre skade eller ulempe for andre jf. bestemmelsens andre ledd.

- (24) I Norsk Lovkommentar skriver Jan Fridthjof Bernt, note 843 til fvl § 31, følgende:

«I lovproposisjonen, Ot.prp. nr. 3 (1976-1977) s. 91-92, nevnes særskilt at det ofte vil være rimelig å behandle klager over "rettsanvendelsen" fordi "rettsspørsmålene ikke derved bringes ut av verden". En tok formodentlig sikte på at organet senere likevel kan komme til å måtte vurdere dette igjen, og at det kan komme på spissen gjennom en retts sak bl.a. dersom vedkommende tiltales for å ha overtrådt vedtaket.»

- (25) I note 845 skriver Bernt:

«Det skal her skje en vurdering både av skadevirkninger av mer generell samfunnsmessig art og av hensynet til den som har klaget. § 31 andre ledd legger opp til en nokså bred vurdering. Utgangspunkt må være at en ikke skal behandle en klage etter fristen der dette vil kunne medføre vesentlig ulempe eller skade for andre parter, med mindre det er overvekt av samfunnsmessige hensyn som taler for at klagen behandles, eller klagerens interesser er så mye sterkere enn motpartens at de bør gå foran.»

- (26) Klager har anført at saken er av prinsipiell karakter og at det er viktig for andre produsenter som eier nettanlegg med anleggskonsesjon at denne saken blir realitetsbehandlet. Klager gjør i tillegg gjeldende Agra ikke har rukket å innrette seg etter RMEs vedtak.

- (27) Slik saken er opplyst fra klager og RME, synes spørsmålet om tilknytningsplikt til den aktuelle typen nettanlegg å være til dels uavklart rettslig sett. Dette kan tale for å gi klager oppfrisking av klagefristen. Energiklagenemnda viser imidlertid til at en eventuell oppreisning av fristen for klager har en side mot Agra, som har søkt om tilknytning til nettet siden 2014. I det første vedtaket fra RME datert 8. juni 2020 fikk områdekonsesjonæren Linea avslag på søknad om fritak fra leveringsplikten. I det omgjorte vedtaket datert 9. juni 2021 er dette avslaget opprettholdt. Nemnda viser videre til at Agra, ved utløpet av klagefristen, var i kontakt med RME for å få avklart om vedtaket ble påklaget. Agra ønsker fortsatt tilknytning til nettet. Nemnda mener at det på denne bakgrunn må legges avgjørende vekt på at endringen av vedtaket vil medføre en vesentlig ulempe for Agra. Utgangspunktet er at områdekonsesjonæren har en leveringsplikt og denne er brutt. Det har videre gått lang tid fra Agras første forespørsel om nettilknytning. Hvordan tilknytning rent faktisk skal skje blir opp til partene.

- (28) Med hensyn til klagers anførsel om at saken er viktig for andre produsenter som eier nettanlegg med anleggskonsesjon, understreker nemnda at vedtaket ikke har bindende virkning for andre enn partene i den aktuelle saken. Videre kan ikke nemnda se at det er et stort behov for en generell avklaring av dette spørsmålet på nåværende tidspunkt. Energiklagenemnda kan på denne bakgrunn ikke se at det foreligger særlige grunner til at klagen blir prøvd.

- (29) Klagen er inngitt for sent og RME kunne derfor avvise den i medhold av forvaltningsloven § 33 andre ledd tredje setning. Energiklagenemnda finner ikke

grunnlag for å gi oppreisning for fristoversittelse. RMEs avvisningsvedtak 24. august 2021 opprettholdes.

6 Vedtak

(30) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

2. Reguleringsmyndigheten for energis vedtak 201904666-19 av 24. august 2021 stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig

Bergen, 2. mars 2022

Helle Grønli
Nemndmedlem

Morten Sundt
Nemndsmedlem

Edna Grepperud
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk